

היה נוטל פרק שלישי סוטה

ועד כמה עד ארבעין שנין. פי' משנה שהתחיל ללמוד עד ארבעים שנה ולא משנה שגולד כדאמרין צפ"ק דמסכת ע"ו (דף ה:). ולא נתן ה' לכם לב לדעת עד היום הזה ש"מ לא קאים איניש אדעמיה לדביה עד ארבעין שנין וזה היה מממן מורה עד מ' שנה שאז התחיל ללמוד: **בש"ן.** רש"י פי' אם שזה לגדול העיר בחכמה מותר להורות קשה לר"י מפרק היראה (בבב"ב דף סג.) דלמר אביי צאתה דליה גבר תמן לא מיהוי גבר פשיטא לא לריכא דשון אלמא היכא דשון אין לו לקפוץ להוראה להכי מסתברא הכא לפרש והא רבה דאורי והוא לא הגיע להוראה שכל ימיו לא היה אלף מ' שנה בשון הא דלמר שאין לו להורות עד ארבעין שנין היינו כששנה לגדול העיר בחכמה וגדול העיר הגיע להוראה הלכך כיון שיש שם חכם כמותו הגיע להוראה צנינים והוא לא הגיע לשני הוראה אין לו להורות לפניו אבל אם גדול העיר הוא בחכמה אע"ג שלא הגיע כלל שנים מורה ורבה גדול העיר בחכמה היה אלף ר"י פי' ההוא דפרק היראה דמיירי צאדס שניכנס לעיר שיש שם חכם מורה תמן לא מהוי גבר אפי' בשון אלף והוא קובע צביר כמותו וזהו לו בחכמה מותר לו להורות כמו שפי' רש"י ור"מ פי' התם צאתה דליה גבר ממונה משתדל בצרכי ציבור לא תקפוץ לתוך שררות אפי' בשון ולפי' לא מיירי צבורא:

ועד כמה. הוי ראי' להוראה: והא רבה אורי. וכל שנותיו אינן אלף מ' כדאמר' צ"ה (דף יט.) רבה ואבי מדינת עלי קאתו כו'. בשוין. אם שזה לגדול העיר בחכמה מותר להורות או שאין זקן ממנו בעיר: פרוש שינמי פרוש נקפי פרוש כמה עד ארבעין שנין אינו והא ר' רבה אורי בשוין: ומכות פרושין וכו': ת"ר שבעה פרושין הן פרוש שיכמו פרוש נקפי פרוש קיזאי פרוש מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה פרוש שיכמו זה העושה מעשה שכמו פרוש נקפי זה המנקיף את רגליו פרוש קיזאי א"ר נחמן בר יצחק זה המקוץ דם לכתלים פרוש מדוכיא אמר רבה בר שילא דמשפע כי מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה הא מעליותא היא אלא דאמר מה חובתי תו ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה אמרו ליה אביי ורבה לתנא לא תיתני פרוש מאהבה פרוש מיראה דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה אמר רב נחמן בר יצחק דמטמרא מטמרא ודמגליא מגליא בי דינא רבה ליתפרע מהני דחפו גונדי אמר לה ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין אלא מן הצבועין ומבקשין שבר כפנחס: **בתנ"י.** ר"ש אומר אין זכות תולה במים המרים ואם אתה אומר הזכות תולה במים המאריין: מדרה אתה את המים בפני כל הנשים השורות ומוציא אתה שם רע על המהורות ששתי זכות ר' אומר הזכות תולה במים המאריין ואינה יולדת ואינה משבחת יאלא מתנוונה והולכת לסוף היא מתה באותה מיתה: ג' נטמאת מנחתה עד שלא קדשה בכלי הרי היא ככל המנחות ותפרה וואם משקדשה בכלי הרי היא ככל המנחות ותשרף: ואלו שמנחותיהן גשרפות האומרת

מוסף רש"י

עד ארבעין שנין. משתל (ע"ו יט.) והא רבה אורי. צ"ח ע"ס: והא רבא אורי. וכל ימיו לא היו אלף ארבעים שנה צפ"ק דיראי (רש"י שם.) בשוין. התם בשוין. בשלן צבירו גדול ממנו (שם.) הרי היא בכל המנחות. שנתמא עד שלא קדשו ככלל. ותפרה. וביא דמיה את המנחה (ע"ר ד.) ואלו שמנחותיהן גשרפות. מנחת קבואת שלה עשית היתה קנה שערות גשרפות לנטה על בית השן. שאין לאותו ליקרב ולא לפנות ולנא לתוין (ע"ר ד.)

תוספות שאנץ

בשוין אם שזה לגדול שבעיר בחכמה מותר לו להורות אפי' דאני בר מי שזה או שאין בעיר זקן הימנה ליה. מעשה שכמו שמלו שלא לשום שמים אף זה עושה מעשיו להנאתו כדו שיכבדוהו בני אדם ולא לשום שמים ליה: המנקה את רגליו מהלך בשפלות עקב בעד גדול ואינו מניף רגליו מן הארץ ומתוך כך מנקא בצבועותו באבניו. דמספיק כי מדוכיא כוכבא שיהא עשירי כמקבת וראשו כפוף: פרוש מה חובתי ואעשנה. פרוש מה לעשות ואעשנה. פרוש מאהבה פרוש מיראה וקשה דמשפט לא דלא הוי למעליותא. ולקמן כ"פ שם משמע דהוי מעליותא דאמר הנהו תרי תלמידי דהוי יחבי קמיה דרבא וזו אמר אקריבן בחלמי וישמחו בך אוהבי שכן וזו אמר אקריבן בחלמי מה רב טובך אשר צננת ליראיך. אמר להו רבא תרייכו ובנן אתן אלא מר מאהבה וזו מיראה אלמא משמע דמעליותא הוא. ר"ל דהרי עניני מאהבה ומיראה הוי והכא ה"פ פרוש מאהבת שבר שמתחייב אם לא תחבלא תאורו ופרוש מיראה כארס שירא מרוב ורודג לכבודו שלא יקפיד עליו אבל פרוש מאהבת יצרו כאשר צוהו ה' אלהיו וסוף השכר לבא וכן מיראה

ועד כמה עד ארבעין שנין. פי' משנה שהתחיל ללמוד עד ארבעים שנה ולא משנה שגולד כדאמרין צפ"ק דמסכת ע"ו (דף ה:). ולא נתן ה' לכם לב לדעת עד היום הזה ש"מ לא קאים איניש אדעמיה לדביה עד ארבעין שנין וזה היה מממן מורה עד מ' שנה שאז התחיל ללמוד: **בש"ן.** רש"י פי' אם שזה לגדול העיר בחכמה מותר להורות קשה לר"י מפרק היראה (בבב"ב דף סג.) דלמר אביי צאתה דליה גבר תמן לא מיהוי גבר פשיטא לא לריכא דשון אלמא היכא דשון אין לו לקפוץ להוראה להכי מסתברא הכא לפרש והא רבה דאורי והוא לא הגיע להוראה שכל ימיו לא היה אלף מ' שנה בשון הא דלמר שאין לו להורות עד ארבעין שנין היינו כששנה לגדול העיר בחכמה וגדול העיר הגיע להוראה הלכך כיון שיש שם חכם כמותו הגיע להוראה צנינים והוא לא הגיע לשני הוראה אין לו להורות לפניו אבל אם גדול העיר הוא בחכמה אע"ג שלא הגיע כלל שנים מורה ורבה גדול העיר בחכמה היה אלף ר"י פי' ההוא דפרק היראה דמיירי צאדס שניכנס לעיר שיש שם חכם מורה תמן לא מהוי גבר אפי' בשון אלף והוא קובע צביר כמותו וזהו לו בחכמה מותר לו להורות כמו שפי' רש"י ור"מ פי' התם צאתה דליה גבר ממונה משתדל בצרכי ציבור לא תקפוץ לתוך שררות אפי' בשון ולפי' לא מיירי צבורא:

פרוש מאהבה פרוש מיראה.

צירוש' פרק היראה עשה מאהבה ועשה מיראה עשה מאהבה שאם צאת לשנוא דע שאתה אוהבו ואין אוהב שנוא עשה מיראה שאם צאת לצבוע דע שאתה ירא ואין ירא מצעט: צעשה פרושין הן פרוש שכמי וכו' פרוש מן הנכסיה כו' פרוש שכמי טעון מנאותיה על כתפיה פרוש נקפי אקוי' לי ואני עבד מנאה פרוש קיזאי עבד חדא חובה וחדא מנאה ומקח חדא צחלה פרוש מן הנכסיה מאי דליה לי אלף מנכה ועבד מנאות

פרוש אדע חובתי ואעשנה הי דא חובתי צעדיה דאעבד מנאות דכותה פרוש יראה כחובי פרוש אהבה כחבריה דכתיב (ישעיה מה) ורע אצרהם אוהבי אין לך חביב מכולם אלף פרוש אהבה כחבריהם: **לעולם יעסוק אדם** בתורה ובמצות אע"פ שאי לאשמה. ואי קשה הא אמרינן צפ"ק דתענית (דף יא.) כל העוסק

בצורה שלא לשמה נעשית לו סס המות וצלהי פרק היה קורא במסכת ברכות (דף יא.) כל העוסק בצורה שלא לשמה נוח לו שלא נברא נראה לתוך עוסק שלא לשמה כגון מיראת היסורין כי הכא ומאהבת קיבול פרס שאינו מתכוין להשלים רצון ויצרו שציוה על כך אלף להנאתו כדאמרין צפ"ק דמסכת ע"ו (דף יט.) צמנותיו חפץ מאד ולא בשכר מנאותיו והיינו דתנן (אבות פ"א מ"ג) אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"מ לקבל פרס וכי הא דלמר צפ' עגלה ערופה (לקמן מו.) ואיתא צביר פרק מי שאמר הריני נזיר (דף כג:) ובפרק בתרא דהוריות (דף י.) לעולם יעסוק אדם וכו' שצביר מ"צ קרבנות שהקריב בלך זכה ויאה ממנו רות גס הוא נתכוין להנאתו שהעלה קרבן לשם להשלים חפציו צבירו ולא לשם שמים וכדאמר' פ"ק דר"ה (דף ד.) האומר רע לו לזדקה ע"מ שיהיה צני ה"ו לדיק גמור אבל הדיא שלא לשמה דתענית ומס' ברכות אינו עוסק בצורה כדי לקיים לא מאהבה ולא מיראה אלף להוסיף על חטאתו פשע שעתה שגגות נעשו לו וזויות שאע"פ שידע שצביר לא מנע מכל תאות לבו כדמפרש התם (בבב"ב מ.) תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים שלא יהא אדם קורא ושוניה ומשמש תלמידי חכמים וצועע בצניו וצבירו או צני שגדול הימנו שנאמר ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם ללומדיהם לא נאמר אלף לעושיהם לעושים לשמה: **אלף** שמנחותיהם גשרפות. מימה אמאי לא חשיב נמי מת הוא או שמתה היא דלמר' צפ"ק (לעיל דף י.) דנשרפת וליכא לנימיר דוקא היינו נאחר שקדש הקומץ דתני' לעיל אלף הכא לא חשיב אלף הנשרפת משקדשה בכלי דה"ה אם משקדשה בכלי דנשרפת וליידי דתני' סיפא קירצ הקומץ דנאכלת נקט יראת קידש הקומץ וצבירא נקט אע"פ דכבר קדוש וקורב להקדשה טפי מקדשה בכלי אפי' נשרפת: **ושבע"ה בא** ע"ייה בדרך. מימה לר"י אמאי נשרפת כיון דצדדך צא עליה היינו קודם שתקדוש וכיון דלין המים צדקין אותה כדלמר ר' עקיבא האיש מעון זומן שהאיש מנוקה מעון וכו' תיגלי מילתא למפרע דכי קדוש בטעות קדוש כדאמרין גבי וצבאו לה עדים שהיא טמאה דהואיל ולא לבדוק עומדת ולא ראייה לנמנה לא היתה ראייה לכלי ואין כלי שרת מתקדשין אלף צבירא להן ונראה דדוקא לגבי שצבאו לה עדים שייך לנימיר הכי משום דמנחה לצביר עון וכשיש שם עדים הרי העון מצבור וא"ל צביר אלף הכא שצא עליה בדרך שצריך לצביר אלף דלין המים צדקין כי קדוש מעיקרא שפיר קדוש מחמת שלא נמצר העון ולא הוי אלף כמו שנאשו ונתנו בה מזורות בצלבה קודם לכן דלין המים צדקין ואפי' מנחה שפיר קדוש והאי דלא חשיב צמתני' מנחת ארוסה ושומרת יבם אלמנה לכ"ג מפני שידוע פסול שלהן שאינן נצדקות ואין מציאין אותם לשתות: האומרת

הנהוה הב"ב

(א) רש"י ד"ה פרוש וכו' שכן המנחה. מ"ב מ"ב מ"ב כ"פ כ"פ דף ט"ז:

גליון הש"ס

נב' ת"ח שבקה פרושים הן. עין צירושלמי פ"ט דבריות עלה דמתני' מייד אלס לנךך על הרבה:

תוס' שאנץ (המשך)

ויצרו הוי מעליותא ויורה עור יש פרוש מאהבה ומיראה דהוי מעליותא כגון נתון בדרק בשביל שיהיו בניו ובנותיו ואינו מתחייב כשלא באו תאורו והיינו פרוש מאהבה ופרוש מיראת עונשין שלא יהיו בניו ובנותיו ונ"כ הוי מעליותא כיון שאינו מתחייב ופירושה דהבא מאהבה ומיראה מיירי כשמתחייבין אם לא תמלא תאותן והשתאו הוי תרתי גוונא דמאהבה ומיראה למעליותא זה למעלה מזה דכפי' והשלישי דהבא אינו טוב אבל מכל מקום יעסוק כו'. והא דאמר בירושלמי פירושה פרוש מאהבה כבארהם פרוש מיראה כארוב צ"ל דחולק על תלמוד שלנו אך כן מרביא אלא דאמר כפי' חולק מפני מה גרים מענינים בזמן הזה ר' יוסי אומר לפי שאינן עושין מאהבת המקום אלא מיראת עונשין ולא הוי חוששין לעשות אם לא דרואגים מן העונשין כי ביותר קשה להם להכנס בעול המצות (ל' ולפי' הוי גרועותא כיון דאין מקבלין עליהו ועל מלכות שבתין מאהבה ועל ידי יסורין באין עליהו. לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה פי' דכפי' בפי' מקום שנתנו: א"ל ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין פי"ה שהיתה אשתו יראה מן הפרושין (ג) שלא יגמלו עליך רעה ולא לביןך שלא חטאו להם אלא ממי שאינן פרושין לפי שהן אוהבי אלא מן הצבועין כלומר שאין מראיתם מתולדותם אלא צבועין מבוחרין ואית דרשיש לענין

(א) אולי צ"ל וי"ל יצא ממנו הוי גרועותא. (ב) וא"ל שלא תמליץ מהסא שלא יגמלך רעה.

היה נוטל פרק שלישי סוטה

נה א מיי פ"ה מהל' טומאת לרע"ה הלכה ט: ב [מיי פ"ג מהל' אכל הליו' ופ"ג הל' יא טושע יו"ד כ"ר שעג טע"ז ט: ג ג מיי פ"ג מהל' מומות הלכה יג: גז ד מיי ט"ז פ"ח הלכה ט: א מיי פ"ג מהלכות סוטה הלכה ט: ב ו מיי פ"ג הלכה ח והלכה ט:
תוספות שאנץ
ה"ג ואפי' רבנן לא פליגי עליה אלא במנחת חוטא דבת הקרבה היא דמקשינן חובתו לנדרתו ולא בעיא קמיצה אבל הא דלאו בת הקרבה היא דלמא בתר דידה אול"י ושירים גמורין גינהו אפי' רבנן מודו דמתפורין אבות הדרשן ליה. ה"ג איכ"מ מה ט"ל ליה לענין שלמטה לא למטה ממוטא האמורה בפסוק זה בא למעט אלא מענין האמור בפסוק שאחוריו תכתיב בה פריעה ופריעה לויא למטה לענין שלמטה קמרא דדוקא הוה נולת ואין האשה נולתת (ה) איה פריעה ופריעה אורו בלא כסותו ולא אותה בלא כסותה. וי"א לרבנן דאיה דלעיל דאמרי אין האשה נסקלת ערומה משום הוה ישישין להורהו רבינו נמי בורר לה מיתה (יפה) ודוקא ל"ה מהאי קרא. וי"ל דאיה כהן שלא אשה בין כסותה בין שלא בכסותה קמ"ל רב נחמן דאמר קרא ואתה לירך ככור. אבל ר' יהודה דאמר לעיל דאין מסקינן אותה אלא שני פריקים משום דעירף שני ורובו לומר הא אותה בכסותה בשני פריקים שמכסינן אותה. בגמרתה בנבנתה ולא באיני קרא נבנתה ולא בכפלו נבנתה ולא במוטו (שאם הוה לא ישלם פ' שנים כמה שהוה) נבנתה וי"ל דכולהו הני דרשות שויהנה ודאיה בבניהו על בעלה הך כ"ר עקיבא דמטי חייב לארין בערה. אלמנה לכהן גדול לא שותות ולא נטולת חתובה ואפי' דשאר אלמנה לכהן

בהן ורא' בהנת. ירושלמי ר' אבהו בעי קמיה ר"ל והכתיב ויקרא (כ) וכהן כי יקנה נפש קנין כספו מעמה כהן ולא כהנת א"ל והכהן המשיח תחתיו מצניו את שכנו עומד תחתיו יתנה זו שאין צנה עומד תחתיה ה"ה צדפקת הזרוע (מולין דף קלג). הוה מצי לשנויי נמי

ה"ג ואפי' רבנן לא פליגי עליה אלא במנחת חוטא של כהנים דבה הקרבה היא. דמקשינן חובתו לנדרתו דלא בעי קמיה. אכל הא דלאו בת הקרבה היא דלמנה צמרה דידה אולין ושירים גמורים וינהו ואפילו רבנן מודו דמתפורין: מאי עומא. קאמר מתני' מנחת כהנת נאכלת כשאינה נאכלת וכשהיא נאכלת לכהן אינה נאכלת כליל מיהא לא היא: לא יחלל ויעו. צהן הנושא פסולה לכהונה כתיב ודרשינן בקידושין (דף ע"ג). לא יחלל שני חילולין אחד לה ואחד לזרעו שהכהן מחלל את שמינה אכל הוא אף מתחלל: בני אהרן. נפש לא יעמא ולא צנות אהרן באוהרה זו: כל זכר צניי אהרן יאכלנה. צממנה כתיב: איש. זרוע הוא: אין לי. שנחלט צטומאט תקיס אלא איש אשה מנין כשהוא אומר סמוך לו והזרוע אשר צו הנגע ולא איבעי ליה למכתב אלא נגדו יהי פרומיס וראשו יהיה פרוע והא כתיב לעיל דצממנרע קמיירי אלא לרבות זרוע שני כגון אשה: ה"ג א"כ מה ט"ל איש לענין שלמטה איש פורע וכו': האיש מדיר את בנו בניזור ואין האשה מדרת בנה בניזור: א אמר ר' יוחנן הלכה היא בניזור: האיש מוגלה על נזירות אביו ואין האשה מוגלחת על נזירות אביה: אמר ר' יוחנן הלכה היא בניזור: האיש מקדש את בתו ואין האשה מקדשת את בתה: דכתיב את בתו ואין האשה מוכרת את בתה: דכתיב כי ימכור איש את בתו: האיש נסקל ערום כו': מ"ט ורגמו אותו מאי אותו אילימא אותו ולא אותה והכתיב והוצאת את האיש ההוא או את האשה בלא כסותה: האיש נתלה ואין כו': מ"ט אמר קרא ותלית אותו על עץ אותו ולא אותה: האיש נמכר בגניבתו ואין האשה נמכרת בגניבתו: בניזבתו ולא בגניבתה:

16 [קידושין ט: ה:]
17 [נפילות ט: ערכין ג:]
18 מיר כמ: ד [ד] [שם ג:]
19 סנהדרין מה: 1 סנהדרין
20 מ: 1 יבמות ת: קידושין
21 [ד] [שם ט:]
22 [שם ט:]
23 [שם ט:]
24 [שם ט:]
25 [שם ט:]
26 [שם ט:]
27 [שם ט:]
28 [שם ט:]
29 [שם ט:]
30 [שם ט:]
31 [שם ט:]
32 [שם ט:]
33 [שם ט:]
34 [שם ט:]
35 [שם ט:]
36 [שם ט:]
37 [שם ט:]
38 [שם ט:]
39 [שם ט:]
40 [שם ט:]
41 [שם ט:]
42 [שם ט:]
43 [שם ט:]
44 [שם ט:]
45 [שם ט:]
46 [שם ט:]
47 [שם ט:]
48 [שם ט:]
49 [שם ט:]
50 [שם ט:]
51 [שם ט:]
52 [שם ט:]
53 [שם ט:]
54 [שם ט:]
55 [שם ט:]
56 [שם ט:]
57 [שם ט:]
58 [שם ט:]
59 [שם ט:]
60 [שם ט:]
61 [שם ט:]
62 [שם ט:]
63 [שם ט:]
64 [שם ט:]
65 [שם ט:]
66 [שם ט:]
67 [שם ט:]
68 [שם ט:]
69 [שם ט:]
70 [שם ט:]
71 [שם ט:]
72 [שם ט:]
73 [שם ט:]
74 [שם ט:]
75 [שם ט:]
76 [שם ט:]
77 [שם ט:]
78 [שם ט:]
79 [שם ט:]
80 [שם ט:]
81 [שם ט:]
82 [שם ט:]
83 [שם ט:]
84 [שם ט:]
85 [שם ט:]
86 [שם ט:]
87 [שם ט:]
88 [שם ט:]
89 [שם ט:]
90 [שם ט:]
91 [שם ט:]
92 [שם ט:]
93 [שם ט:]
94 [שם ט:]
95 [שם ט:]
96 [שם ט:]
97 [שם ט:]
98 [שם ט:]
99 [שם ט:]
100 [שם ט:]

תורה אור השלם

1. וכל מנחת בתן קליל תהיה לא האבול.
2. ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יי מקדשו: ויקרא כא טו
3. ויאמר יי אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטעו בעמיהו: ויקרא כא א
4. כל זכר צניי אהרן יאכלנה: ויקרא כא טו
5. איש פורע הוא שטא בראשו נגעו.
6. והזרוע אשר בו דנגע בגדיו יחיי פרימיס וראשו יחיי פורע ועל שפם יקרא שטא ויקרא יב מה
7. ואמר אבי ובעך אל הוקיפי את בני נתתי לאיש הזה לאשך ועשאתה דברים כב טו
8. וכי ימכר איש את בתו לאמנה לא תמא בצאת הקדש:
9. הוצא את המקל אל מחוץ למחנה וסבמו כל השמעים את הדיקה על ראשו ורגמו אותו כל העדה: ויקרא יב די
10. והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדיקה הך הזה אל שערך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו:
11. וכי יקרה באיש משפט מות והזקנת וקלית אותו על עץ:
12. אם יקרה השפט עליו דמיס לו שפם ישלם אם אין לו ונכמר בגנתו: שמוט כב
13. זאת תורת הקצאת אשר תשעה אשה תחת אישה ונטולת:
14. במדבר כ ט

תורה אור השלם

1. וכל מנחת בתן קליל תהיה לא האבול.
2. ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יי מקדשו: ויקרא כא טו
3. ויאמר יי אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטעו בעמיהו: ויקרא כא א
4. כל זכר צניי אהרן יאכלנה: ויקרא כא טו
5. איש פורע הוא שטא בראשו נגעו.
6. והזרוע אשר בו דנגע בגדיו יחיי פרימיס וראשו יחיי פורע ועל שפם יקרא שטא ויקרא יב מה
7. ואמר אבי ובעך אל הוקיפי את בני נתתי לאיש הזה לאשך ועשאתה דברים כב טו
8. וכי ימכר איש את בתו לאמנה לא תמא בצאת הקדש:
9. הוצא את המקל אל מחוץ למחנה וסבמו כל השמעים את הדיקה על ראשו ורגמו אותו כל העדה: ויקרא יב די
10. והוצאת את האיש ההוא או את האשה בלא כסותה: האיש נתלה ואין כו': מ"ט אמר קרא ותלית אותו על עץ אותו ולא אותה: האיש נמכר בגניבתו ואין האשה נמכרת בגניבתו: בניזבתו ולא בגניבתה:
הדרן עלך היה נוטל
ארוסה שקלא לה ארוס: ושומרת יבס. שקינא לה יבס: לא שפוטא דמעמיניהו קרא: ולא נוטלות כפוצה. שיהא גרמנה לאסור עמנה עליו שנקמרה אחר קניו דמקניו ואסור לא אימעט כדמפרש בגמרא. ואפילו לית לן דרב המנונא (א) לשומרת יבס שזינתה מותרת (ב) ליבמה נהי דמותרת מיהו לא בעי למינסב אשה זונה והיא הפסידה ציטבת תחתיו הכתוב מדבר: נתינה

הדרן עלך היה נוטל

ושומרת יבס לא שותות ורא' שותות כתובה. ירושלמי יודעת הימה שאין ארוסה שומה ולמה הכניסה עמנה (א) למספר הזה המרובה צעיל לפוסלה מכחוצתה פ"ח ארוסה אפי' שאין לה כתובה יש לה מנה ומאמנים ועל מנה ומאמנים קמיה הכא לא נוטלת כחוצתה רש"י פ"י דליכא למיפשט ממתני' הא דלמך רב המנונא (ב) ושומרת יבס שזנתה אסורה ליבמה דאפילו אי לית לן דרב המנונא מיהו אי לא בעי יבס למינסב אשה זונה אינה נוטלת כחוצתה מיהו תימה אי לית לן דרב המנונא קרא מאי אינטריך למעוטי והא תנן צפרק היה מציא (על דף י"ג). כל שמיצעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה דמה קניו שייך היכא דלא מיתקרא צפמיתומיה אלא דמליריך למעוטי ש"מ דמיתקרא מיהו ליכא למיפשט מהכא משום דמוקי לה בגמרא כגון שצא עליה יבס צבית אחיו דקנאה לפוטרה בגט בלא חליצה אפילו איביא דשמואל הלך שייכא נמי אשמו ליאסר עליו צונות כדברי הכל: אלא מנה א"כ וכו'. האי דלא עריב ותני להו אלו לא שותות ולא נוטלות כחוצתן ומתני ארוסה ושומרת יבס אלמנה ל"ג וכו' מעוברת חצירו ומניקת חצירו ואילונית וקניה וכו' י"ל משום הכי פלגיננהו משום דחלוקין צטעמם מיהו תימה אמאי לא תנא מעוברת בתר צבא דאלמנה ל"ג דממי צטעמא וה"ל למיתני בתחלת הפרק אלא לא שותות ובתר ליתשז ולולא כוליה כל הני דמיינן להדי כד חד וטפי הוה שייך למיתני אלו צבאש כולן ממאי דמני קנת דלא שותות והדר תני אלו:

הדרן עלך היה נוטל

ארוסה ושומרת יבס לא שותות ורא' שותות כתובה. ירושלמי יודעת הימה שאין ארוסה שומה ולמה הכניסה עמנה (א) למספר הזה המרובה צעיל לפוסלה מכחוצתה פ"ח ארוסה אפי' שאין לה כתובה יש לה מנה ומאמנים ועל מנה ומאמנים קמיה הכא לא נוטלת כחוצתה רש"י פ"י דליכא למיפשט ממתני' הא דלמך רב המנונא (ב) ושומרת יבס שזנתה אסורה ליבמה דאפילו אי לית לן דרב המנונא מיהו אי לא בעי יבס למינסב אשה זונה אינה נוטלת כחוצתה מיהו תימה אי לית לן דרב המנונא קרא מאי אינטריך למעוטי והא תנן צפרק היה מציא (על דף י"ג). כל שמיצעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה דמה קניו שייך היכא דלא מיתקרא צפמיתומיה אלא דמליריך למעוטי ש"מ דמיתקרא מיהו ליכא למיפשט מהכא משום דמוקי לה בגמרא כגון שצא עליה יבס צבית אחיו דקנאה לפוטרה בגט בלא חליצה אפילו איביא דשמואל הלך שייכא נמי אשמו ליאסר עליו צונות כדברי הכל: אלא מנה א"כ וכו'. האי דלא עריב ותני להו אלו לא שותות ולא נוטלות כחוצתן ומתני ארוסה ושומרת יבס אלמנה ל"ג וכו' מעוברת חצירו ומניקת חצירו ואילונית וקניה וכו' י"ל משום הכי פלגיננהו משום דחלוקין צטעמם מיהו תימה אמאי לא תנא מעוברת בתר צבא דאלמנה ל"ג דממי צטעמא וה"ל למיתני בתחלת הפרק אלא לא שותות ובתר ליתשז ולולא כוליה כל הני דמיינן להדי כד חד וטפי הוה שייך למיתני אלו צבאש כולן ממאי דמני קנת דלא שותות והדר תני אלו:

הדרן עלך היה נוטל

ת"ל איש לענין שלמטה. דמשעט איש ולא אשה, ולאו אטמא ויטמא קאי, דהא אפילו אשה, אלא אקרא דלמטה קאי דמשעט צפריעה ופרימה (שם) צפריעה ופרימה כמנה צמחיה לומר לך איש פורע ופוס (בריות ט). הלכה היא בניזור. שפאש מוזר ולא אשה (נדר טו). הלכה היא בניזור. שכן מנגל ואין לו לנדרו המנו, אלא מה שמותרת היא מניתי כן ולא בת (שם טז). הדרן עלך היה נוטל. לא שותות. אם נסמרו צענין מתא איש (קידושין כו: בימות חול). ולא נוטלות חתובה. אם קינא לה ומקמרה, שיהא גרמנה לאסור את עמנה עליו (שם).

הדרן עלך היה נוטל

ת"ל איש לענין שלמטה. דמשעט איש ולא אשה, ולאו אטמא ויטמא קאי, דהא אפילו אשה, אלא אקרא דלמטה קאי דמשעט צפריעה ופרימה (שם) צפריעה ופרימה כמנה צמחיה לומר לך איש פורע ופוס (בריות ט). הלכה היא בניזור. שפאש מוזר ולא אשה (נדר טו). הלכה היא בניזור. שכן מנגל ואין לו לנדרו המנו, אלא מה שמותרת היא מניתי כן ולא בת (שם טז). הדרן עלך היה נוטל. לא שותות. אם נסמרו צענין מתא איש (קידושין כו: בימות חול). ולא נוטלות חתובה. אם קינא לה ומקמרה, שיהא גרמנה לאסור את עמנה עליו (שם).

הדרן עלך היה נוטל

ת"ל איש לענין שלמטה. דמשעט איש ולא אשה, ולאו אטמא ויטמא קאי, דהא אפילו אשה, אלא אקרא דלמטה קאי דמשעט צפריעה ופרימה (שם) צפריעה ופרימה כמנה צמחיה לומר לך איש פורע ופוס (בריות ט). הלכה היא בניזור. שפאש מוזר ולא אשה (נדר טו). הלכה היא בניזור. שכן מנגל ואין לו לנדרו המנו, אלא מה שמותרת היא מניתי כן ולא בת (שם טז). הדרן עלך היה נוטל. לא שותות. אם נסמרו צענין מתא איש (קידושין כו: בימות חול). ולא נוטלות חתובה. אם קינא לה ומקמרה, שיהא גרמנה לאסור את עמנה עליו (שם).

(א) לכן זו צ"ע דהא דהייא אמרין דפ"ל מקרא דאשה נמי נמלטת ואולי דהייא ט"ס וי"ל דהא והזרוע כתיב. (ב) ר"ל כמו דלמא צפנהדין דף ע"ג וע"ש צפני' ד"ה להכריח וכו' (שם ד"ה ה). (ג) נראה דל"ל דהלכה דשומרת יבס שזנתה דמקמרה יבס הוה וכן כ"ע וכו'.

